

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Breviarium cisterciense - Cod. Günterstal 5

[Günterstal], [14. Jahrh.]

[Lesung zum Commune sanctorum]

[urn:nbn:de:bsz:31-143581](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-143581)

negauerit. et Iesus ē
quā nō sūt ego xp̄s. Et
mī rogauerūt eū. Quid
g. helyas estu. Et
dixit. Nō sū. p̄pha
estu. Et respondit.
Nō. Dixerūt g. ei.
Quis es. Ut responsū
dēm hys q̄ miserūt
nos. Quid dicit de te
ip̄s. Att. Ego uox cla
mantis in deserto.
Dirigitē uā dñi
sic dicit ysaias p̄pha.
Et q̄ missi fuerāt e
tunt erphatseis. Et
interrogauerūt eū et
dixerunt ei. Quid g. bap
tizas si tu nō es. xp̄s.
neq; helyas. neque

p̄pha. Respondit eis io
hannes dicens. Ego
baptizo in aqua. me
deus autē ur̄m stetit
quē uos nescitis. Ip̄s
ē q̄ post me uenit. ē q̄
ante me fcs ē cui ego
nō sū dignus ut sol
uam ei corrigiam
calceamenti. hoc in
bethania factū sūt tūc
iordanē ubi erat io
hannes baptizans.

In nr. ap̄tuz.

Leones eromelia

Abi gg. pp.

Att dñs dicit
pulis suis. hoc ē
p̄ceptū meū ut di
ligatis inuicē sic

dilexi uos. Siue
 dicat p̄ceptū. si
 ue mandatu. ex
 uno uerbo greco
 utruq; interp̄ta
 tur qd̄ ē eutole.
 Jam v̄ istam se
 tentiā. et antea
 dixerat. de qua me
 uob̄ ut p̄tū dispu
 tasse meminisse de

betis. **A**tt dñs disci
 pulis suis.
 mandatu nouū
 do uobis. ut dili
 gatis in uicē sic̄
 dilexi uos. ut et
 uos diligatis in
 uicē. hui' itaq;
 mandati rep̄ti

cio cōmendatio ē.
 nisi qd̄ ibi manda
 tu in q̄t nouū do
 uobis. hic aut̄ hoc
 ē in q̄t mandatu
 meū. ibi n̄ fuerit
 tanq̄m ante tale
 mandatu. hic ta
 q̄m n̄ sit aliud ei
 mandatum.

Sed ibi dictū ē
 nouū ne in
 uerustate nr̄a pse
 uerem. h̄ic dictū
 ē ne in uerustate
 meū ne cōtemp
 nendum putem?
 Qd̄ aut̄ hic dicit̄
 tra. h̄ic ē manda
 tu meū uelud nō

uo putam fr̄s mei. Numqd̄ nā solū eſt
de iſta dilectione mandatum ē qua diligim̄
in uicē. Nonē eſt aliud māius ut diligam̄
d̄m. At uō nob̄ de ſola dilectione mandauit.
ut alia nō inquiramus.

ſit aliud eī manda
tū. Quid putam̄ fr̄s

Tria cer̄. **M**et.

Te cōmendat
ap̄ls dicens. Ma
nēt aut̄ fides. ſpes.
karitas. tria h̄c.
maior aut̄ hor̄ ē
karitas. Et ſi in ka
ritate h̄c ē in di
lectione cōcludun
tur illa duo p̄cep
ta. maior tamen
dicta ē eē n̄ ſola.

De fide nobis
dicit qm̄ mul
ta de mandata ſūt
qm̄ multa de ſpe.
Quis poteſt euic
ta colligere q̄s e

numerando ſuffi

cedim̄. **L**cer.

Sicutam̄ quod
ait idem ap̄ls. ple
nitudo legis ē ca
ritas. Vbi ḡ ē ca
ritas. q̄d ē q̄d poſſit
de eē. Vbi ē n̄ ē. q̄d ē q̄d

Demon credit n̄
diliḡ. Nemo diliḡ.

q̄ n̄ credit. Fruſtra q̄d ſi t̄n
p̄t ſp̄are ueniā qui

n̄ diligitt. nemo
aut̄ poteſt deſp̄are
q̄ n̄ diligitt. **Sc̄m̄**

Sullo t̄. **M̄ Joh̄m.**

ſit iſe duodecim
diſcip̄los ſuos p̄ci
piens eis et dicens.
In uā gentiū ne

poſſit p̄ deſſe **†**

abieritis et inci-
uitates samari-
tanorū ne intra-
ueritis. s; potius
ite ad oues que
perierit domi isrl.

Quod et rex. **Omel.**
Ubi dicitur **1. et.**
fres knū qā **bi gg**
redemptor nri **ip.**
in mundi pre-
demptione gēti
uent cui samarita-
nos cotidie ad fi-
dem uocari aspici

Quid **mus.**
Quod implica-
tione discipulos mit-
tens dicit. In uiam
gentium ne abierit

tis et inciuitates
samaritanorū
ne intraueritis
s; potius ite ad
oues que perierit
domi isrl.

Sactib; aploꝝ p̄
dicante petro le-
gim. et p̄us hebre-
orū tria milia. post
ea. quinq; milia
credisse. Et cū cre-
dusse p̄dicare apli
gentib; in asia
uoluisset p̄ spm
phibiti esse memorat̄.

Deuro q̄ p̄r̄ phi-
buit qd̄ post mo-
dum fecit. quia
tunc in illa erat q̄
saluadi n̄ erat. tē illa

erāt q̄ nec dū ad uitā
pparari mereban
tur. nec tam gra
uius de contempta
p̄dicatione iudi
cari. *Secūm ioh̄m.*

In illo t̄. Misit ih̄s
duodecim discipu
los suos p̄cipiens
eis et dicens. In
uiam gentium
ne abieritis et in
ciuitates samari
tanor̄ ne intraue
ritis. s̄. ite p̄cius
ad oues que pe
rterunt domus
isrl̄. Euntes aut̄
p̄dicare dicentes q̄
appropinquabit reg

nū celoz. Infirmos
curate. mortuos
suscitate. lepro
sumundate. demo
nes eicite. Gratis
accepistis. gratis
date. *Sermo vii io*

Qui sc̄oz *hymnis*
merita *ep̄i.*
religiosa caritate
mirat̄. qui cūq̄
iustoz gl̄am fre
quenti laude col
loquit̄. eoz mores
sc̄oz atq̄ iusticiā.
imitet̄. qm̄ quem
delectat sc̄i alicui
meriti delectat sc̄i
alicui delectari de
bet par̄ circa cultū

Odei obsequium.
 uare aut imi-
 tari debet si lau-
 dat. aut laudare
 non debet. si imita-
 ri detrectet. ut qui
 alium laudat lau-
 dabilem se reddat.
 et qui scorum meri-
 ta admiratur mira-
 bilis ipse uite scilicet
 tate reddatur.

Si propterea iustos
 fidelesque dili-
 gemus quod in ipsis
 iustitiam fidem
 que suscipimus. possu-
 mus nos quorum esse
 quod sunt. si faciamus
 ipsi quod faciunt nec

enim difficile nobis
 est. quod ab ipsis geritur
 imitari. cum sine pre-
 cedenti exemplo
 ab antiquis talia
 gesta aspiciamus.
 ut non ipsi aliorum emu-
 li redderentur. sed
 emulande uirtu-
 tis se ipsos nobis
 preberent exemplum.
 ut dum nos eripimus
 et alii ex nobis pro-
 ficunt. sic christus in sa-
 eis semper in ecclesia
 laudetur.

Abon origine mu-
 di innocens abel ce-
 cidit. enoch deo pla-
 cens transfert. iustus

noce inuenit. abra-
ham fidelis plar.
moyses mansuet
dimoscat. Jhe cast.
dauid lenis. hely-
as acceptus. dani-
el scs. tres pueri
uictores reddunt.

Apli discipuli r
credentium
magistri habent
ex quib; eruditi
ofessores fortissi-
mi pugnant mar-
tyres pfecti triu-
phant. et xpiani
semp exercitus

Imati debellant
Sistis semp pa-

res uirtutes desimi-
les pugne. gl'ose uic-
torie. vnde tuorpi-
ane delicatus miles
es. si putas te sine
pugna uincere si-
ne certamine tri-

Ere triumphare.
Ere uires. forti-
ter dimica arreit
plio in sta. concer-
ta. asidera pactu.
aditione adtende
militia. nosce pac-
tu qd spondisti
odictione qua ac-
cessisti. militiam
cui nom dediti. +

Nullo t. vi
dens ike turbas.

Hic eni pacto quos miraris aiati pugnat. hac conditioe
unalli uicert. hao militia triumphauerunt. Considera
xpiane plente id te ai hoste pugnare. fauet ille ut uni-
cas. fauet dñs ut obtineas. Cui dimica pugnas adē. ai di-
micas plens est. +

In illo t. **S. luan.**

Descendens ih̄c de monte. stetit in loco campestri. ⁊ turba discipulor et et multitudo copiosa plebis ab omni iudea et ierusalem. et maritima. et tyri. et sydonis. que venerat ut audiret eū et sanarent a languorib; suis.

Et **sel. Omel.**
lecturus **ven.**
namq; aplos **be. prt.**
dn̄s in montana subit. turbas v̄ docturus ad cam

pestrina rediit q̄a n̄ nisi in humili loco xp̄m̄ ^{mirte} uidere n̄ sufficiunt. **lc. x̄.**

Nam hec nox ma est qm̄ secutus apl̄s art.

Non potui uobis loqui quasi spiritalib; s; quasi carnalib;. Quasi paruulis in xp̄o lac uobis potum dedi n̄ escam. Non dū enī poteratis. s; nec dū quidem potes

Apli ip̄i **is.**
scdm̄ math̄u quasi p̄fectiores et in monte. et in ap

to ore saluatoris e
docti. et narratur.
Vbi si quis diligen
tius utriusq; uelit
euanglistam perscri
batur potest intelli
gi. cu in monte
duodecim discipu
los elegit e plurib;
q; et aplos nomi
nauit.

Quod et matth^s
ppter misit. et
tunc illu habuisse
sermonem. que ma
th^s int' posuit. et
lucas tacuit. hoc e
in monte. ac de in
de cu descendit in
loco campestri. et

habuisse. alteru
similem. de quo
matth^s tacet. lucas
n^o tacet. et utriusq;
sermonem eodem m
te xpusam. **3. lucia.**
Sillo t. Descendens
Ihs de monte stetit
in loco campestri
et turba discipuloz
ei et multitudo ple
bis copiosa ab om
ni iudea et ierlm et
maritima et tyri
et sidonis qui ue
nerant ut audiret
eu et sanarent ala
guorib; suis. Et
qui uerabantur
aspirantib; in mun

dis curabant. Et
 omnis turba quere
 bat eum tangere quia
 uirtus ex illo eri
 bat et sanabatur
 omnis. Et ipse ele
 uatis oculis in di
 scipulos suos dice
 bat. Beati paupes
 spiritus. quia uerum est
 regnum celorum dei.
 Beati qui nunc
 esuritis. quia satu
 rabimini. Hi qui
 nunc fletis. quia
 ridebitis. Hi eri
 tis cum uos oderunt
 homines. et cum se
 parauerint uos et
 exprobrauerint et e

reuerunt nomen
 uestrum tanquam ma
 lum propter filium hominis.
 Gaudete et exulta
 te in illa die. ecce
 enim merces uestra
 multa est in celo.

*Item plior. mrim
 .lectiones ex omel. vi*

A et dominus *gg. pp.*
 in tribus suis.
 Trademini a pa
 rentibus et fratribus et
 cognatis et ami
 cis. et morte affi
 cient eum uobis. Me
 nozem dolorem
 mala ingerunt.
 quia ab extraneis in
 feruntur.

Plus y in nob
ea torrita se
uiuunt que ab illi
inferunt patim
de quoz mentib;
psumebam. cia
cu dampno corpo
ris mala nos cry
ctant amisse ca
ritatis.

Dns de iuda p
ditore suo p
ppham psalmista
dicit. Et quidem
si inimicus meus
maledixit in sus
tinuissim utiq; z
si is qui oderat me
sup me magna lo
cutus fuiss; abscon

dissim me forsitan

Gu v lo hab eo
mo unam
mis dur mis et
notus mis et not
mis. q simul mecu
dulces capiebas et
bos in domo dei am
bulauim cu conse
su. Rursu dnis de
eodem p psalmista
ait. Homo pacis
mee in quo spatu
et q edebat pines
meos magnificau
ampliauit ad uer
su me supplantati
Ac si de le. y. onem.
traditore suo
dnis aptris uocib; di

cat. Transgressio
 ne et ingressione
 tanto graui pui
 li quanto hanc ab eo
 q̄ mis eē uidebatur.

Oms **O** fensi.
Electi et reprob
 q̄a sumi capitis
 membra sūt. cap
 quoz suū impassi
 onib; secunt ut
 ip̄os aduersarios
 in sua morte sen
 tiāt de quoz uita
 p̄sumebāt. et tan
 to eis crescat merces
 opis. q̄nto eis uir
 tuis lucrū pficit.

Beralieno damp
 no caritatis.

Quia dura sūt
 que dicunt
 de afflictione mor
 tis p̄t̄ij solatio
 subdit de gaudio
 resurrectionis.
 cū dicit. Capil
 de capite uirū n̄
 p̄ibit. Scm̄ fr̄es
 q̄a caro in capite
 cisa n̄ dolet. capil
 lus incisus n̄ dolet.
 uirū possidebitis.

Att dñs m̄ib;
 suis. Capil
 lus de capite uirū
 n̄ p̄ibit. uidelicet
 ap̄te dicens. Cur
 timetis ne peat
 qd̄ incisū n̄ dolet.

quoniam et illud in uobis
pure non potest.
quod in castro non do-
let. **S**equitur. In pa-
tencia uera possi-
debitis animas nostras.

In illo t. **R. Scdm**
spondens ihu **math.**
dicit. Confiteor
tibi pater domine celi et
terre quia abscondisti
hec a sapientibus et
prudentibus et re-
uelasti ea paru-
lis. **Et R. Scdm**

Scdm **le. et. vi. ang.**
evgim cum **epi.**
legeretur audiui-
mus exultasse
dominum ihesum in spiritu

et dixisse. Confite-
or tibi domine pater celi
et terre quia abscondisti
hec a sapientibus
et prudentibus et
reuelasti ea paru-
lis. **le. x.**

Uerba domini huc
usque in terminum
si digne si diligen-
ter si quod premissum est
considerem. in ue-
rum premissis.
cum in scripturis le-
gemus confessionem non
semper debere nos in-
telligere pro uis uo-

Darime **scdm.**
autem hec dicendum
fuit et hinc ad mo-

monenda ē caritas
nra. qā mor ut he
uerbū sonuit uox
lectoris. secutus ē
etiā sonus rōnsio
nis pectoris nri.
audito scilicet qd
dn̄s ait cōfiteor t̄
pater dn̄e celi et
terre. *lc. vii.*

I he ip̄ qd sonu
it. cōfiteor t̄ dn̄e pa
ter celi et t̄re pecto
ra t̄tundisti. **T**un
dere aut̄ pectora qd
ē nisi qd latet in
pectore anguere. et
euidenti pulsu oc
cultum castigare
peccatum.

Illo t̄. *Salm̄ vii*
Respondens *th̄m.*
ih̄c dixit. **C**onfite
or t̄ pater dn̄e ce
li et terre quia ab
scōndisti hee a sa
pientib; et prudē
tib; et reuelasti ea
paruulis. Ita pat̄
qm̄ sic placitum
fuit ante te. **O**īa
m̄ tradita sunt a
patre meo. **E**t ne
mo nouit filiū
nisi pater. neq;
patrem quis no
uit nisi filius et
cui uoluerit **pat̄**
filius reuelare.
Venite ad me om̄s

q̄ laborati et onerati
estis et ego uos refici
am. Tollite iugū
meū sup uos et di
scite q̄a mittis sū ⁊
humilis corde. et
inuenietis requie
m̄ ab; uris. Iugū
enī meū suauē ē
et onus meū leue.

*Colla ut sup. vni
of. lectiones cromel.
bi Gregorii pape.*

Seruus q̄ *lc. i.*
geminata ta
lenta resultit ad n̄o
laudat. atq; ad et
n̄a remuneratio
nē p̄ducit. cū ei
uocē dñica dicit.

Euge serue bone et
fidelis q̄a sup pauca
fuidi fidelis supra
multa te ⁊ stituiam
intra in gaudium
dñi dñi tui.

Pauca sūt bona
oīa p̄sentis ui
te qm̄ uis multa
uideant. S; tunc
fidelis seruus sup
multa ⁊ stituit qm̄
de uicta omni cor
ruptionis molesti
a de etius gaudia
in illa celesti sede glo

Seruus *Irāt.*
fidelis qui ad
dñi gaudium n̄c p̄
fecte inuocatur. qm̄

in illa patria eterna
assumptus atq; in
anglorum ceteris ad
mirtus. sic inter
gaudet de munere
ut n̄ sit tam qd̄ er
terius doleat de cor
ruptione. *lc. viii.*

Seruus q̄ opari
de talento no
luit. ad dñm cum
uerbis excusatiois
redit dicens. Dñe
scio quia homo du
rus es meis qd̄ n̄ se
minasti. et cogre
gas ubi n̄ sparsisti.
et times abũ et ab
seconde talentũ tu
um in terra. *Cox*

habet qd̄ tuũ est.
Notandũ qd̄ in
utilis seruus
duru dñm uocat.
cui tam aducriũ
de seruire dissimu
lat. et timuisse se
dicit. inucriũ ta
lentũ erpendere q̄
solu hoc solũ time
re debuerat. ne hoc
sine lucro ad dñm

Sreportaret.
Sunt pleriq;
intra scãm ecclia.
quoz iste seruus
ymagine tenet
qui melioris uite
uas aggredi me
tuunt. et tamen

iacere in sui torpo
ris ignauia n̄ opti
mesciunt. **lc. vii.**

Quoniam se pecca
tores considerant
iuam sc̄itatis arri
pere trepidant et
remanere in suis
iniquitatib; n̄ for
midant. Infirmia
tū hōiū petrus spe
ciem adhuc infir
mitate positus spe
ciem tenet. cū uiso
miraculo piscū
dixit. **Et** ame do
mine. q̄a homo
peccator sum **dn̄e.**
In mo si peccatorē
te consideras. oportet

ut ate dn̄m n̄ repel
lis. **lc. vii. las.**

Quoniam idcirco melioris
habitus uas et rec
toris uite apprehen
de arcem nolunt. q̄a
infirmos se eē conside
rant cōspiciunt. q̄si
et peccatores se faten
tur. et dn̄m repellūt
eū q; quē in se sc̄ifi
care debuerant fu
gunt. et uelut in
p̄turbatione cōsilii
n̄ habent dum mo
rtiunt et uitam ti
meant. **Scdm̄ math.**
Hello t̄. Dixit ih̄s
disci. su. parabolam
hanc. **H**omo qui

dam pegrē pfici
scens uocauit ser
uos suos et tradi
dit illis bona sua.

Et rel. *Omel. vi. ag.*

Lectio *papa*
sca eu^gli
frēs kmī sollicitē
considerare nos admo
net. ne nos qui pl'
ceteris in hoc mun
do accepisse aliqd
cernimur ab auc
tore mundi graui
us inde iudicem.

Qum enī augē
tur dona. rati
ones etiā crescunt
donor. Tanto g ēē
humilior atq; ad

seruendū pmti
or quisq; debet er
munere quāto se ob
ugatioē ēē conspi
cit in reddenda rati

Ecce *lc. x. one.*
homo qui pe
gre pficiat uoca
uit seruos uocat
eisq; ad negociū in
talenta parit. post
medū multū ue
ro tempis ppositurus
rōne reuertit. bene
opantes p apporta
to lucro remune
ret seruiū v abono
ope torpentē damp

Quis *lc. xii. nat.*
itacq; iste hō ē

qui p̄egre p̄ficiscit̄
nisi redemptor n̄r
qui in ea carne **quia**
assumptus assūp
serat abuit in celum.
Carnis em̄ locus.
p̄prius trā sēa est.
que quasi ad pe
grina ducit̄. dū
p̄redemptor̄e n̄r̄m
in celo collocatur.

In illo t̄. Sc̄dm̄ math.
Dixit īx̄ disc̄p̄. su.
Homo quidam p̄
egre p̄ficiscens no
cauit seruos suos ⁊
tradidit illis bona
sua. Et uni dedit
quinq; talenta. a
lii aut̄ duo. alii v̄

uni. Vnicuiq; se
cundum p̄p̄riam
uirtutē. et p̄fectus
ē statim. Abuit aut̄
qui quinq; talenta
accepit. et opatus ē
meis. et lucratus ē
alia quinq;. Simi
liter qui duo accep
it. et opatus ē in eis
et lucratus ē alia
duo. Qui aut̄ uni
accepit abiens fo
dit in terrā. et absco
dit pecuniā dñi sui.
Post multū v̄ tem
pus uenit dñs ser
uor̄ illoꝝ et posuit
rationē cū eis. ⁊ acce
p̄t q̄ quinq; talenta ac
cep̄t

obtulit alia quinque talenta
 de cens. Dñe quinque
 talenta in tradidisti
 ecce alia quinque sup
 lucratus sui. ait illi
 dñs ei. Euge serue
 bone et fidelis quia
 sup pauca fuisti fi
 delis sup multa te
 fuisti constitua. In
 tra in gaudiu dñi
 tui. accessit aut qui
 duo talenta accep
 at et ait. Dñe duo
 talenta in tradidisti.
 ecce alia duo sup
 lucratus sui. ait illi
 dñs ei. Euge serue
 bone et fidelis quia
 sup pauca fuisti fi

delis sup multa te
 constitua in tra in
 gaudiu dñi tui.

*Col. ut sup. Item i
 nat. vni of. Ser
 mo beati fulgen
 ti epi. lc. i.*

Magnu bonu
 e tres kmu et
 ualde agruu ual
 dec; Imoclu et
 maxime xpianu
 omnib; appeten
 dum. ut unusq; s;
 ep; deficere n̄ delect
 tetur in peius s;
 omis studeamus
 pficere in melius.
Arbores sum tres
 kmu in agro

dn̄i cōstituti. d̄s aut̄
nr̄ agricola ē. Ille
nos cōplurt. ille co
let. d̄s ipse fecundi
tatē donat ipse
fructificandi grām
subministrat.

Pluuia dei ē ser
mo sc̄e p̄dicati
onis. Cultura dei
ē infusio gr̄e sp̄iri
talis. d̄s ḡ p̄cepto
nos cōplurt. ad iu
torio colit. Dum d̄s
cōplurt aufert ano
bis ignorantie sic
citatē. dū colit. be
ne uiuendi condo

Dnat ubertatē.
cōplurt terrā
dū

nr̄ cordis irrigat.
dum v̄ colit. de ip̄a
terra sp̄imas et tri
bulos mundane
cupiditatis er̄ str
pat. Debem' fecunda
ri celestib; pluuiis
debem' itaq; cōgrua
fructificatione ma
nib; sup̄ni respō
dere cultoris.

Et si n̄ possunt
on̄is arbores e
qualem fructu af
ferre nulla tamen
debet in agro dn̄ico
sterilis p̄manere.
Multū metuentda
ē nobis fr̄es illa sen
tentia cōmman̄tis.

De qua dicit.
 Omnis arbor
 que non facit fructum
 bonum eridetur et
 in ignem mittetur. Quod
 si sterilitas in ignem
 mittit rapinas

Quid meretur
 qui alienum tulit
 si semper ardebit quod
 de suo non dedit.
 Et si iudicium sine
 misericordia erit illi qui
 non fecit misericordiam, qua
 le iudicium erit illi
 qui fecerit et rapinam.
 Timeamus ergo fratres, et
 timeamus actus nostros.

Lectio. VIII.
Obediens christo uen
 dat que possi
 det. et elemosinam
 det ut de terra cor
 ad celum leuet. ut
 auaricia calcet. ut
 ad perfectionis cul
 men tota mentis
 intentione festi
 net. ut non sit solli
 citus que sunt
 mundi. scilicet que se
 chum. ut mundum
 sibi crucifixum ha
 beat. ut omnino
 sit pauper in seculo et
 diues in christo. **Scilicet**
Matth. 23.
 et illi disci. **scilicet. vi**

gulate quia nescitis
qua hora dominus uenit
uenturus sit. Et res.

Dominicus *Omel. 1c.*
Sermo 11. vii. ful
quoniam debemus omnes *gen*
non solum studio se *ni. q. i.*
sed etiam sapienter
audire cui nos op
tet humiliter ac de
lectabiliter obedire
moderationis sue
tenens ubique tem
perantiam ut nec *suu*
oribus desint pabu
la nec pastoribus ali
menta quedam
specialiter *solus q*
dam precipit nobis
quedam uero genera

liter et nobis et uobis.

Nobis namque id
est seruis quos
pater uel familias
rerum omnium dominus
adhuc in sua mag
na domo constituit
ut pro eo uerbum
gracie ministremus
specialiter in iungit
sacrae predicationis offi
cium. *Generaliter* uero et nobis et
uobis dicit obedientiam
mandatorum.

In mandatis
domini tanquam
ditissimis fectulis.
sic celestium deliciarum
copia spiritalis et
uberat. ut in uerbo

dei habundet qd p
fectus imedat. et
qd paruulus fugat.
bi eni est simul et

lacteus potus quo
tenera fidelium nu
triat in infantia. et
solidus cibus quo
robusta pfectoz in
uentus spalia scē
uitutis accipiat
incrementū. *Salm.*

Hello t. Dicit math.
Ihe discipulis su. Vi
gilate quia nesci
tis qua hora dñs
ur uenturus sit.
Illud aut scitote
qm si sciret pater
familias qua ho

matthe. xii. 37
ra fur uenturus
est uigilaret uti
q; et n̄ sineret pfo
di domū suā. Ideo
et uos estote para
ti quia qua hora
n̄ putatis filius
hōis uenturus ē.
Quis putas ē fi
delis seruus et p̄u
dens quē constituit
dñs sup familiā
suā. ut det illis ci
bium in tempe. *B̄s*
ille seruus quem
cū uenerit dñs ei
in uenerit sic faci
entē. Amen dico
uobis qm sup oīa

bona sua constituet
eū. **Colla ut sup̄. In
m̄. viii. ignis. Ser
mo bi augustini.**

epi. lc. p̄ma.

Ser parabolas
ad n̄o dictas solet
querentes multū
exercere ista que
de decem iugmb;
posita est. Et mul
ti quidem hinc ml̄
ta senserunt. que
n̄ sūt p̄ter fidem.
s; quomodo partib;
ei oib; ueniat
exp̄sio itē labo
randum est.

Egi in quada
scriptura ex

ear; genere que app
ctiply nominat qd
n̄ sit extra fidem ca
tholicam. s; huic lo
co in m̄. viii. agruere
uisa ē consideranti.
om̄s hui; similitu
dinis partes.

Quid aut uide
at in n̄ absur
de de hoc loco accipi
q̄ntū poterō breuit
et diligenter exponā.
Interrogatus igitur
dn̄s n̄r ad discipulis
de cōsumatione sc̄i
inter multa que

Locutus est.
Tunc simile est
mabitur regni ce

loꝝ decem uirgini
bꝫ que accepunt
lampades suas et
erierunt obviam
sponso et sponse.

Decem uirginum
qđ quinqꝫ ad mit
tunt quinqꝫ exclu
dunt. bonoꝝ et ma
loꝝ discretionem
significat.

Qua pꝛt situr
quiritatis no
men honorabile
ē. cur receptis ex
clusis qꝫ omune
ē. De inde qđ sibi
uult numerus in
utraqꝫ parte qui
narius. *quicquid*

aut significat ole

Mirum. **U**m.
uidet qđ sapi
entes petentibꝫ; no
omuneat cū et i
uidere fas n̄ sit eas
que ita pꝛtē sunt
ut a sponso recipi
ant quo noīe nul
lo dubitante dñs
n̄ iꝫ xꝑe signifi
cat. ut misericoꝝ
des oporteat ēē ad
pꝛstandum ereo
qđ habent. pꝛscriben
te illa sententia ei
dem dñi dicentis.
omni pꝛtenti te tri

Quid ē. **O**bue.
aut qđ possit

dando n̄ sufficere
utrisq; hęc mari
me augent questi
onis difficultatem
qūmquā et cetera di
lugenter cōsiderata
ut om̄ia in unā ra
tionē cōcurrāt nich
q; in unā partem
dicat̄ qd̄ impedi
at altam. magna

Cautio ē adhiben
tident̄ in **Ida.**
Utaq; quinq;
uirgines signifi
care quinq; par
titam stinentiā
acarius illecebris.
Continentus ē eni
animum appetitus

anolutate oculoz
anolutate aurium
anolutate olfacien
di. gustandi. tangē
di. **S**illoc. **S**im **mythi** di.
Dicit ille disci. suis.
parabolam hanc.
Simile ē regnū ce
loz thesaurū absco
dito in agro. quē q
inuenit homo ab
scondit. et p̄ gau
dio illius uadit et
uendit uniuersa
que habet. et emitt
agru illi. Et rel.

Celoz. **Omel. iē.**
regnū ei. **bi. ḡ.**
fres **Kimi** id **pape.**
circo terrenis reb;

simile dicit. ut ex
 hys que annuus
 nouit fingit ad in
 cognita que n̄ no
 uit quaten̄ erem
 plo uisibulum se
 ad inuisibilia ra
 piat. et p̄ea que u
 su didicit quasi
 ofricatus incale
 scat. ut p̄ hoc qd̄ ser
 notū diligere dūcat
 et incognita ama

Ecce enī **T**re.
 celoz regni
 thesaurū absconchi
 to in agro compa
 ratur. quē qui in
 uenit homo absco
 dit. et p̄ gaudio il

lius uadit et uen
 dit uniuersa que
 habet et emitt agrū

Quam **T**ullii.
 re h̄c quoq; no
 tandum ē. qd̄ in
 uentus thesaurus
 abscondit̄ ut serue
 tur. q̄a studiū cele
 stis desiderii ama
 ugnis spiritib; cus
 todire n̄ sufficit q̄
 h̄c abnumamus
 laudib; n̄ abscon
 n̄penti ui **T** dicit.
 ta quasi inuia su
 mus. qua ad patri
 am p̄gim. Malig
 ni autē sp̄ iter no
 strum quasi quida

larrunculi obsideret
Depositi desiderat q̄
thesaurū publice
portat in uia. **Sim**
illo t. dicit math.
n̄ disci. su. para
bolam hanc. Simi
le ē regnū celoz the
saurū abscondito ī
agro quē qui inue
nit homo abscon
dit et p̄ gaudio illi
uadit et uendit u
niuersa que habet
et emit agrū illum.
Iterū simile est reg
nū celoz homini
negociatori querē
ti bonas marga
ritas. Inuenta aū

una p̄iosa marga
rita. abijt et uendit
om̄ia que habuit et
emit eam. Iterū si
mile ē regnū celoz
sagene misse unma
te et ex omni genere
piscū agreganti.
Qm̄ cū impleta est
educentes et secus
litus sedentes eloge
runt bonos in uasa
sua malos aut fo
ras miserunt. Sic
erit in asumatōe
sc̄i. Cribunt angli
et separabunt ma
los de medio iustoz
et mittent eos in
caminiū ignis.

Ibi erit fletus et stridor denticul. In teller istis hie omnia. **Di** cunt ei. **Etiam.** Att illis. **I**deo omnis scriba doctus in regno celoz similis e homini patri famulas qui pfert de thesauro suo noua et uetera. **Nicolai.**
e. Ad m. d. xpi pccas omi psequenda laude q sui famuli nicolai mira longe lateq; declarat nam excumba ei oleu manat cunctosq; languidos sanat. **xii.**
Et. Ad vs. **B**eat nicolai ram triumpho potit no

uit suis famulis pbe celestia comoda q toto corde poscunt et largitiones illi numeru totanos deuotione oportet comitte. **v.** **U**t apd xp ei patrociniis adiuue in semp. **Ill.** **In die Agnetis. vi.** **O**agnes beatissima deserti tym panistria cui figuram pculit tu bester pgra tissima qm asserit gra cunctis pculit puellis. **v.** **T**u rachel uenustissima cui iacob se iulit tu sinamiris alia qm dauid sinu sustulit. **Eu. vii.**
Et. **I**nducit me dñs uestimento salutis z